Güngör
DİLMEN

Canlı Maymun Lokantası

Mitos
Boyut

TİYATRO OYUN DİZİSİ 432

CANLI MAYMUN LOKANTASI

Güngör Dilmen

KİŞİLER

BAY JONATHAN Hong Kong'da balayını
BAYAN JONATHAN geçiren bir çift.
WONG : Çinli bir ozan, 50 yaşlarında.
ÇOO: Maymun avcısı.
GARSON
MATMAZEL LÜLÜ : Orta yaşlı, Avrupalı bir kadın.

BİRİNCİ BÖLÜM

HONG KONG Özel müşteriler için işletilen bir lokantanın içi. Küçük Çin masaları. Birinin üstünde tüten bir buhurluk . Süslü bir müzik kutusu . Tavanda, tatlı bir ışık veren Çin fenerleri. Arka alanda yan ışık geçirgen bir paravana, bunun üstünde ateş dilli bir Çin ejderi tasviri var, arkadan ışık verilince eklemleri oynatılınca canlanır. Ancak bu renkli gölge oyunu sonda kullanılacak, genel sahne tasarımı içinde fazla ilgiyi çekmemesi gere kir. Duvarda bir gong asılı.

Solda, lokantanın sokağa açılan kapısı. Arkada, ya da sağda mutfağa açılan kapı. Sahnenin tam ortasında kalın, çıplak bir masa var. Masanın ortasında büyükçe bir delik görülür.

WONG , masalardan birinde yalnız oturmakta. Başını ellerinin arasına almış düşünceli.

GARSON gelir, elinde çanak içinde bir sünger var. Bununla ortası delik masayı siler, süngeri çanağı ile masanın üstünde bırakır. Müzik kutusunun düğmelerinden birine basar, tatlı bir Çin ezgisi işitilir. WONG, başını kaldırır, dinler, yüzü acı bir gülümsemeyle aydınlanır. Kapı zili çalar. GARSON seğirtir. JONATHANLAR girer.

BAY JONATHAN 35 yaşlarında, uzun boylu, atletik yapılı, neşeli. Turist rahatlığıyla giyinmiş , elinde gümüş saplı bir baston var .

BAYAN JONATHAN , genç , güzel, şuh . Omuzunda flaşlı bir fotoğraf makinası asılı,

GARSON
Günaydın Bay Jonathan, günaydın Bayan Jonathan.
JONATHAN Günaydın günaydın.
Bn. JONATHAN
Ah öyle heyecanlıyım ki, kimbilir nasıl olacak, bu en güzel sürpriz, Jimmy.
JONATHAN
Herşey mutluluğumuz için, sevgilim.
(karısını öper) • ---..,
Bn. JONATHAN Bizi bekliyorlardı, değil mi?
GARSON
Buyurunuz Bayan Jonathan, şöyle buyurunuz bay Jonathan. :
Bn. JONATHAN Garson adımızı da biliyor.
JONATHAN Çinliler çok zekidir.
Bn. JONATHAN Ne iyi ettik de Hong Kong'a geldik.
JONATHAN

Doğulular ruhun derinliklerine inmede usta. Duyuyorsun değil mi, bu cin müziği tütsülere karışıp içimize dolmada.
Bn. JONATHAN
(gözlerini kapayıp soluyarak)
Duymaz olur muyum, biri burnumuzdan biri kulaklarımızdan içeri iniyor.
JONATHAN Ta ruhumuzun derinliklerine. *(Garson'a)* Hazır, değil mi?
GARSON
Hazır Bay Jonathan, hem yeni tuttular.
Bn. JONATHAN Ah, demek yeni tuttular, görebilir miyim?
GARSON
Birazdan, sayın bayan, göreceksiniz. Bn. JONATHAN Ama ısırmaz, değil mi?
GARSON Sizi ısıramaz, güzel bayan.
Bn. JONATHAN
Ama biz onu ısıracağız, değil mi?
(Gülüşürler, WONG sıçrar, birşeyler mırıldanır.)
JONATHAN
Ne diyor bu adam?
GARSON Size günaydın diyor, Bay Jonathan.
JONATHAN Ha, günaydın günaydın.
Bn. JONATHAN
Ne tuhaf adam, bize yiyecek gibi bakıyor.
JONATHAN Sana öyle geliyor.
Bn. JONATHAN Yiyecek gibi bakıyor dedim.
JONATHAN
Sinirlenme şekerim.
Bn. JONATHAN Kim bu ?
GARSON Ha, Wong, Bay Wong, ozandır kendileri.
Bn. JONATHAN
Birden değişir)
Bak Jimmy, Çinli bir ozan.
GARSON Yedi çocuğu var.
JONATHAN Demedim mi sana bugün çok şeyler göreceğiz diye.
Bn. JONATHAN Ne iyi ettik de geldik Hong Kong'a.
JONATHAN
Herşey mutluluğumuz için, sevgilim. Bn. JONATHAN Peki, nerde şimdi o?
GARSON Bay Wong mu ?
Bn. JONATHAN Yok canım —
GARSON Ha o, traş oluyor.
Bn. JONATHAN Jimmy, traş oluyormuş ?
GARSON Kafayı kazıtmadan olur mu ya.
Bn. JONATHAN Hep traş mı olurlar, yani usulü mü böyle ?
GARSON Tepedeki saçların alınması gerek. O zaman hazır demektir,
Bn. JONATHAN Peki, şey... biliyor mu ne olacağını ?
GARSON
Bilip bilmediğini söylemek güç. Birşeyler seziyordur belki, ama —

JONATHAN
içgüdü, sevgilim.
Bn. JONATHAN Ne güzel şey ama içgüdü.
JONATHAN Bütün işgüdüler güzeldir.

Bn. JONATHAN Halâ traş mı oluyor ?
Bir yandan da muz yiyor, son muzunu .
Bn. JONATHAN
Jimmy, işittin mi, son muzunu yiyormuş. Acıdım birden
JONATHAN
Gerçekçi olmalıyız, sevgilim. Buraya niye geldik ?
Bn. JONATHAN Yine de acıdım . Bu adam ozan mıydı dediniz ?
GARSON Matmazel Lülü onu çok sever.
Bn. JONATHAN
Matmazel Lülü de kim, Çinli mi ?
GARSON Çinli değil, ama çok kültürlüdür .
Bn. JONATHAN İlginç, önemli biri mi ?
GARSON Bay Wongun hayranıdır .
Bn. JONATHAN Peki, gerçekten canlı mı ?
GARSON Matmazel Lülü mü ?
Bn. JONATHAN Yok canım, o ?

GARSON
Hah, ha, özür dilerim . Tabii canlı .
Saçmî kestiriyor , muzunu yiyor dedim ;• -a .
JONATHAN Canlı olacak tabii, bütün özelliği burca .
Bn. JONATHAN Çok garip bu çın yemekleri canım .
JONATHAN
Biz batılıların usundan bile geçmez böyle bir lokanta açmak. Gel gör ki, en iyi müşterileri yine bizleriz.
GARSON İçki alır mısınız ?
Bn. JONATHAN Bir viski soda lütfen .
JONATHAN Bana da bir martini .
f GARSON *içkileri hazırlar.)*
Bn. JONATHAN
Şu masanın altına mı oturuyor ?
GARSON İyi bildiniz .
Bn. JONATHAN Kafası delikten geçiyor, değil mi ?
GARSON Evet güzel bayan , tepe kısmı .
Bn. JONATHAN
Masanın görünüşü ne korkunç ! Hiç uyuşmuyor bütün bu güzel şeylerle.
JONATHAN Çinliler zıtlığı severler.
Bn. JONATHAN Şu bıçağı hızla kaydırıp kapak açıyoruz, öyle mi ?

GARSON
Aynen, güzel bayan.
JONATHAN Böyle birşeyi ancak Çinliler düşünebilirdi.
Bn. JONATHAN Bu sırada hep canlı, değil mi ?
GARSON Çok dayanıklıdır.
JONATHAN Bütün özelliği burdaymış ya.
Bn. JONATHAN Bağırır mı çok ?
GARSON
Ağzı tıkaçlıdır. Yalnız bir inilti işitilir. Zangır zangır sarsar masayı.
JONATHAN Masa da kalın . :
Bn. JONATHAN Çok kuvvetli hayvan o halde.

GARSON Sımsıkı bağlıyoruz.
Bn. JONATHAN Üstelik yırtıcı, değil mi ?
GARSON Dişlerini geçirince kopanr,
(Birden ÇOO *girer. Tepeden tırnağa türlü tutsaklar, ipler kancalar kuşanmış. Ktsa boylu, gözleri fıldır fıldır döner bir Çinli. Elinde küçük bir kafesle bir kelebek kepçesi de var*
Bn. JONATHAN Ayy ! Kışt kışt! Gelme üstüme.
GARSON Korkmayın bayan, bu bizim ÇOO.

JONATHAN Sevgilim , yok birşey .
Bn. JONATHAN
Aman , ödüm patladı. Birden şey sandım Çok affedersiniz .
ÇOO Özür dilerim sizi korkuttuğum için .
GARSON Tanıştırayım, ÇOO, avcı ÇOO . Bayan ve Bay Jonathan .
JONATHAN Hay Joe.
ÇOO Joe değil, ÇOO.
Bn. JONATHAN Tanıştığımıza sevindim.
ÇOO
O şeref bana aittir .
JONATHANların *ellerini kedi kuş yakalar gibi tutup, sıkar.*
sonra da selam verir.)
GARSON Sizinkini de o yakaladı.
Bn. JONATHAN Ay, demek bizimkini de siz yakaladınız ?
(ÇOO bağıyla, utangaç evet der J
JONATHAN
Kutlarım ÇOO .
GARSON
Avcılıkta ÇOO'nün üstüne yoktur, ÇOO'yu herkes tanır Hong Kong'da.
Bn. JONATHAN Ne iyi, demek çok tanınmış ?

JONATHAN
Burası birinci sınıf lokanta, sevgilim .
Bn. JONATHAN Tanınmış bir kişiyi tanımak, bizi çok sevindirdi, ÇOO .
GARSON
Şimdi siz de tanıdınız, daha çok tanınmış oldu . Yaman avcıdır ÇOO.
ÇOO
(Av gereçlerini gösterir)
Bunlar kapanlarım kancalarım .
JONATHAN
Tüfeğin yok mu ?
ÇOO Yok , ben yakaladığımı canlı yakalarım .
Bn. JONATHAN
Canlı yakalarmış .
ÇOO Ökselerim, ağlarını, tuzaklarım.
JONATHAN
(kelebek kepçesini evirip çevirir)
Bununla mı yakaladın bizimkini de ?
ÇOO Daha neler , o kelebek tutmak için .
Bn. JONATHAN
Ah , kelebek de mi yakalıyorsun ?
ÇOO Kelebek de yakalarım , bütün kaçan şeyleri de yakalarım

Bn. JONATHAN
Bütün kaçan şeyleri yakalarmıs .
JONATHAN Yalnız kaçan şeyleri rni ?
14
ÇOO
Başka türlü olmaz ki, yakalama diyince bir kaçma vardır öbür ucunda .
JONATHAN Peki yakaladıklarını ne yapıyorsun ?
ÇOO
Yakaladığıma göre, çoğu orda bitiyor benim için kimini biraz tutup yeniden salıveriyorum, azat ediyorum, Sonra, yine koş başka canlıları yakalamaya . *(dalgın)*
Bir de Zonk Zonk böceğini yeniden yakalıyabilsem .
Bn. JONATHAN Zonk Zonk böceği mi ? O nasıl şey o ?
ÇOO
Şöyle elimin yarısı kadar bir böcek işte. Bir kez gördüm onu, yakaladım gibi birşey . Kanatlarını bir açıyordu kapkara bir açıyordu güneş güneş Zonk Zonk soktu beni kaçtı yürek yakınıma vurdu iğneyi.
JONATHAN Garip ama , anlamağa çalışıyorum .
GARSON Avcılıkta ÇOO'nun üstüne yoktur .
ÇOO
Düşlerimde de beni *(dalgın)* Elimden birşey kurtulmaz... kovalıyorlar.
Bn. JONATHAN
(ilgilenmiş) Düşlerinde mi dedin ?

ÇOO
Kovalıyorlar, kaç ÇOO kaç. Onlar kovalar ÇOO kaçar. Düşlerimde soluk aldırmazlar bana, kaç ÇOO kaç! Bir köşeye sıkıştırmaya çalışırlar ben kaçarım onlar kovalar, kaç ÇOO kaç .
Bn. JONATHAN Kovalıyanlar kim ?
ÇOO Kim, ne? Ne bileyim? Önüme çıkan kovalıyor beni işte
Bn. JONATHAN
Çok ilginç.
Bn. JONATHAN
Maymunları nasıl yakalıyorsun ?
ÇOO
Ormana gidiyorum.
Bn. JONATHAN Niye gidiyorsun ormana ?
ÇOO
Sokakta yakalayacak değilim ya. Ormana gidiyorum, maymun düşüne yatıyorum ağaçlar arasında .
Bn. JONATHAN İlle maymun düşü mü ?
ÇOO Maymun yakalamıya giden maymun düşü görür.
JONATHAN Evet, devam et.
ÇOO
Bütün sorun, düşle gerçeği çakıştırabilmekte. Düşümde maymunlar beni kovalıyor ... taam beni yakalıyacaklarken, ben sıçrayıp onlardan birini yakalıyorum gerçekte .
Bn. JONATHAN Hep böyle mi oluyor ?
JONATHAN
Çok iş.
ÇOO
Bütün sorun , dedim ya —
Bn. JONATHAN

Hiç böylesini işitmemiştik, iyi ki Hong Kong'a geldik . Peki, şimdi içerdeki maymunu da mı öyle ? Düşünde mi yakaladın , yoksa sahici maymun mu ?
ÇOO
Yok bayan yanlış anladınız , gerçekte yakaladım . Bakınız elimi bile ısırdı.
Bn. JONATHAN Neden ısırdı ? Korkunç bir hayvan öyleyse .
JONATHAN Bütün maymunlar ısırır.
ÇOO Korktu da ısırdı.
Bn. JONATHAN Doğru Jimmy, gerçekten yakalamış maymunu .
ÇOO Elime ne bakıyorsunuz , maymun içerde cıyak cıyak .
Bn. JONATHAN Nasıl getirdin onu buraya ?
ÇOO
Kafesin içinde.
(JONATHAN *küçük kafesi inceler)* Yok bayım , bunun içinde değil, sığar mı ? Maymun nerdeyse benim boyum kadar. Çekirge kafesi bu.

JONATHAN
Çekirge de mi yakalıyorsun ?
ÇOO
Öteğen çekirge bunlar, hoş sesleri vardır .
Bn. JONATHAN Böceklerden bile musiki çıkarıyorlar .
JONATHAN Siz ruh bakımından bizi geçtiniz, biz teknik bakımdan .
Bn. JONATHAN Çinlilerde de çok teknik vardı ama değil mi eskiden ?
JONATHAN Vardı ya , pusulayı bile onlar icat ettiler .
ÇOO
Yalnız pusulayı değil, kağıdı da biz icat ettik barutu da biz —
JONATHAN
Söyler söyler bunu söylerler. Barutu icat ettiniz de ne oldu. Bayramlarda şenliklerde fişek maytap diye kullandınız , Oysa/batılılar barutu topların içine doldurup onu yararlı hale getirdiler .
ÇOO
İnsanı bile biz icat ettik .
Bn. JONATHAN Güleyim bari .
ÇOO
inanmıyorsanız gidin görün , bilmem hangi müzede.
JONATHAN Şuna bak , nerden ne sonuçlar çıkarıyor.
ÇOO
(diretir) İlk insanı icat ettik , erken davranıp bir güzel çoğaldık .

Bn. JONATHAN
Pek marifetmiş gibi .
ÇOO
Biz uygarlığın altın merdivenlerini tırmanırken siz çiğ mamut eti yiyordurıuz mağaralarda .
GARSON
İleri gidiyorsun, ÇOO! Özür dilerim, böyle ölçüsüz konuşur.
JONATHAN
(gülerek)
Yoo , sözünü sakınmayan insanları severiz . Bn. JONATHAN
Maymun avcısı falan ama epey kültürlü bu ÇOO .
ÇOO
(birden saygılı) Lokantamıza gelen kibar konuklarımız kültürlüydü .

Bn. JONATHAN
Maymun avcılığına nerden merak sradın ?
JONATHAN
Çinliler meraklıdır .
ÇOO
Merak değil ,. ekmek parası. (dalgın) Sirkten kovulduktan sonra maymun avcılığına düştük işte .
Bn. JONATHAN Ne yapıyordun sirkte ?
ÇOO
Trapez cambazlığı.
Bn. JONATHAN Aman ne hoş ?
JONATHAN Nive kovuldun ?

ÇOO
Karım da trapez cambazıydı, karşılıklı salıncaklarda numaralar yapardık . O böyle uçarak hoop gelir, ben de onu ellerinden tutardım havada .
Bn. JONATHAN Eveet ?
ÇOO
Bir gece aynı numarayı yaparken karımın ellerini tutmayı unutuverdim .
Bn. JONATHAN
(elleriyle yüzünü kapayarak)
Ay, bu da unutulur mu , ÇOO .
JONATHAN Düştü mü zavallı ?
ÇOO
Aşağıda ağ yoktu . Bu üzücü olaydan sonra sirkten kovuldum maymun avcılığına başladım, trapez cambazlığına en yakın iş diye.
Bn. JONATHAN
Maymunlar da ağaçların tepelerinde trapez cambazlarını taklid ederler değil mi ?
ÇOO
Trapez cambazları maymunları taklid ederler.
Bn. JONATHAN Çok marifetli hayvanlar şu maymunlar, değil mi ÇOO ?
JONATHAN Çinliler kadar olmasınlar .
ÇOO İltifatınıza teşekkür ederiz .
Bn. JONATHAN Evet, çok becerikli hayvanlar .
20
GARSON
Bir konuşmaları eksiktir.
JONATHAN Bu bir erdem sayılabilir, çok geveze bir çağda yaşıyoruz.
Bn. JONATHAN Tembel hayvanlar ama .
ÇOO Niye tembel olsunlar ?
Bn. JONATHAN
Toplumsal kaygıları yok demek istedim . Ben herkese topluma yararlı olduğu ölçüde değer veririm .
ÇOO
Toplumsal kaygıları olduğunu pek söyliyemem, ağaçların üstünde sıçrayıp oynamak, muz hurma yemek, çiftleşmekten başka birşey yapmazlar pek .
JONATHAN
Çoğu insanlarımızda yok toplumsal kaygılar, maymunlarda niye olsun.
GARSON Çok doğru söylediniz, sayın Jonathan .
ÇOO

Sonra bizim içerdeki şebek, değil mi ki beyniyle size hizmet ediyor.
Bn. JONATHAN Haklısınız, özür dilerim . Sözümü geri alıyorum.
JONATHAN Çok ilginç, demek trapez cambazlığından geldin burava .
GARSON ÇOO'nun bulaşmadığı boya kalmamıştır, değil mi dostum?
ÇOO *(dalgın)* Hı ya, çek çek arabası sürücülüğü, kayıkçılık, kaçakçılık.
21
GARSON
(son sözün işitilmemesi için atılır)
Budist rahipliği bile yapmıştır.
8n. JONATHAN
(kaşlarını çatarak)
Kaçakçılık mı, çık çık .
GARSON Kaç yıl manastırda kaldı.
JONATHAN Gerçekten mi, ÇOO ?
Bn. JONATHAN Nasıl birşey Budist rahipliği ?
(ÇOO, torbasından çıkardığı turuncu renkli rahip cübbesini sırtına geçirir, elinde bir çanakla, gezinmeğe başlar.)
ÇOO
Cübbeyi sırtımıza geçirir dilenirdik .
JONATHAN Neden dilenirdin , çalışsana ?
ÇOO
Küçük bir eğitim bu , rahip adaylarını alçakgönüllü olmaya alıştırıyor .
Bn. JONATHAN
(çanağa para atar)
Rahip diye kimse sadakasını esirgemezdi herhalde ?
ÇOO
Önceleri öyleydi, sonra işsizlik başlayınca sokaklar benim gibi türedi rahiplerden geçilmez oldu.
JONATHAN
Budizm dilencilikten ibaret değil ya ? Bn. JONATHAN
Bağdaş kurup yoğunlaşmak da var değil mi ?
(ÇOO, *Buda gibi oturur.* Bir JONATHAN *kamerasını hazırlar!*
ÇOO
Us , yürek , soluk eğitimi İçaydınlığına ermek için . Bir söz bir küçük dokunuşla gizli bir düğmeye basılmış gibi birden (Bn. JONATHAN *flaşı patlatır)*
Varlığın gizine eriyorsun o an :
Gövden Evren .
(Aynı an WONG *yerinden sıçramıştır}*
WONG
Hoang Ho !
Bn. JONATHAN
Ne dedi bu adam ? Kaba bir söz mü söyledi ?
GARSON Hoang Ho , Sarı Nehir demektir dilimizde ,
Bn. JOMATHAN Ne iyi iki sözcük Çince de öğrenmiş olduk . Nasıl içaydınlığına erebildin mi ?
ÇOO Vakit kalmadı, kaçtım manastırdan .
JONATHAN Niye kaçtın
ÇOO Rahipler arasında kendini yakma modası çıktı.
Bn. JONATHAN A , niye yakıyorlar kendilerini ?
ÇOO Protesto için .

JONATHAN Neyi protesto ediyorlar ki ?

ÇOO
Dünyanın gidişini işte.
JONATHAN *Dünyanın* gidişinden onlara ne ?
Bn. JONATHAN
Ama zorla yakmıyorlar, değil mi ?
JONATHAN
Zorla yakmak ortaçağlarda olurdu ; cadıları büyücüleri yakarlardı.
ÇOO Yok, rahipler gönüllü olarak yakıyorlar kendilerini
JONATHAN Kendini yakan yaksın, sana ne ?
Bn. JONATHAN Öyle ya.
ÇOO
Bir gün gene bağdaş kurmuş dalgamı geçiyordum , bizim Başrahip yaklaştı yanıma, gülümsiyerek : 'Aziz birader ÇOO, bu hafta yanma onuru sana
verildi' dedi
Ben de hiç istifimi bozmadan, aman ne onur ne onur dedim .
Bn. JONATHAN
(telaşlı)
Aman ÇOO, yaktın mı kendini.
ÇOO
(sözlerini yansılayarak)
Bir bidon benzin tutuşturdular elime,
o zamanlar boldu, manastırdan çıkıp
yürüdük kentin en büyük alanına, kalabalık mı kalabalık.
Önde ben, arkada bütün öbür rahipler yalın ayak başı
kabak
yürüyoruz ilahiler söyliyerek.
JONATHAN
Heyecan verici bir görünüm.
ÇOO
Alanın ortasında ben, yağ pehlivanı gibi gövdemi benzine buladım, öbür rahip yoldaşlar da çepeçevre oturdular, sağolsunlar benim için dua
ediyorlar.,
Ben de çöktüm —
Bn. JONATHAN
Bayılacağım meraktan .
ÇOO O denli korkulacak birşey değil.
Bn. JONATHAN Yanarak ölmekten korkmuyor musun ?
ÇOO
Ölünce ölmüyorsun ki ! Gövde değiştiriyorsun yalnız . Ruhun başka bir gövdeyi sahipleniyor, hoop yine geliveriyorsun dünyaya.
GARSON Budizme göre yani.
ÇOO Olan eski gövdene oluyor, yoksa yenisi hazır .
JONATHAN Bizim araba değiştirmemiz gibi.
ÇOO
Ne var ki ben alışmışım şu gövdeme Çinli mimi idare ediyoruz işte. Durup dururken değiştirmenin ne anlamı var değil mi ?
Bn. JONATHAN Çok haklısın , ÇOO .

ÇOO
Ben, ne bileyim bir kol saatine bile acırım ,
yok ya, diyelim kolumda tıkır tıkır işliyen bir saat var
bir yenisini almak için bunu niye çıkarıp atayım ?
Solmayan saatini atar gibi yapar)
Bu. JONATHAN Savurganlıktan kaçınmalı .
JONATHAN
(gülerek)
Savurganlıktan kaçınırsak bizim ekonomi durur .
Kullan at kullan at ki —
ÇOO
Sonra dünyaya yeniden ne biçimde geleceğim belli mi ?
JONATHAN Pek farkeder mi senin için ?
ÇOO
Daha aşağı bir yaratık olmak da var isin ucunda . Bn. JONATHAN
Ne diyorsun ?
ÇOO
Şu içerdeki maymun da beyni yendikten sonra dünyaya yeniden bir petrol kralı olarak gelebilir örneğin .
JONATHAN Affetmişsin sen onu !
Bn. JONATHAN Niye olmasın, Jimmy ?
JONATHAN
Sen gel yine alanın ortasına . Kendini yakıyor musun
yakmıyor musun ?

ÇOO
Üstümü başımı aradım kibrit yok, çakmak yok ! Kalabalığa sokuldum: «Bayım, ateşinizi lütfeder misiniz?.
*(*JONATHAN *kibrit çakar .)*
O an işte, yaşamak ama şu alıştığım sıcacık kendi gövdem kendi yüzüm yüreğim, ellerim, ayaklarımla yaşamak birden bana.korkunç tatlı geldi *(kibriti üfler)*
karışıverdim şaşkın insancıkların arasına kodunsa bul beni.
JONATHAN Demek kaçtın, ÇOO ?
Bn. JONATHAN İyi ettin !
JONATI1ÂN *(alaycı)* Oysa bir inanç meşalesi olarak yanabilirdin.
ÇOO
Onlar başka meşaleler, yanarcalar bulsun kendilerine ÇOO bir giderse bir daha gelmez .
Bn. JONATHAN . Artık, budist değilsin öyleyse-.
ÇOO
Orda bitti o iş .
Bn. JONATHAN
(birden)
Hristiyan olsana , ÇOO ?
Sevdim ben bu ÇOO'yıı, Çinli ama iyi çocuk .
JONATHAN
(onaylar)
İsa'nın sürsüne bir koyun daha katılmış olur .
ÇOO
İsa çoban mıymış ?
Bn. JONATHAN

Benzetme bu canım.
ÇOO
Ama ben koyun değilim .
Bn. JONATHAN Koyun kuzu masumluğun günahsızlığın simgesi.
JONATHAN
Evet ÇOO , seni sevdik, gel hristiyan ol da hem ruhunu hem bugününü kurtar.
ÇOO
Sizi kırmak istemem ama, masraflı iş benim için inanç değiştirmek. Eski tanrılarıma adaklar armağanlar sunup onların da gönüllerini almalıyım .
JONATHAN *(Cebine davranır)*
O masrafları biz öderiz canım .
ÇOO
Çok iyilikseversiniz .
Bn. JONATHAN Sadece iyi hristiyanlar olmağa çalışıyoruz .
JONATHAN
Karım birçok hayır derneğine üyedir . 'Öksüz ve Yetimleri Koruma Derneği', 'Savaş Sakatları Derneği' — Bn. JONATHAN *(hocası takılınca, sürdürür)*
'Kimsesiz Dullara Yardım Derneği', 'Fuhuşla Savaş
Derneği' 'Yüksek Ahlak Örgütü' —

ÇOO
(mmldamr)
'Hayvanları Koruma Derneği ?'
Bn. JONATHAN
Para toplamak için yılın belirli günlerinde kampanya
açarız ,
balolar konserler düzenleriz, piyangolar çektiririz. Hem eğleniriz, hem topluma yararlı bir iş yapmanın huzurunu duyarız vicdanlarımızda.
ÇOO *(onaylar)*
Doğru , vicdan huzuru çok önemli . Bn. JONATHAN Bu olmayınca zenginliğin bile anlamı yok .
JONATHAN
(onaylar)
Bir lokma mı yiyorum , boğazımdan rahat geçmeli
WONG
(yerinden sıçrar)
Yeter ! Dayanamıyorum , bitsin artık , yeter !
JONATHAN Ne oldu buna birden böyle ?
Bn. JONATHAN Bize mi söyledi. Ne kaba adam bize söylediyse.
JONATHAN Bize söyliyemez, sevgilim, o kadar para veriyoruz ,
GARSON
(içerden koşar)
Kendine gel Wong, konuklarımız var . Siz ona bakmayın , sayın bayan , Bay Wong'a gelir öyle haller .

Serde ozanlık var . Sonra aile sıkıntıları...
Tanı onyedi çocuk , dile kolay .
Bn. JONATHAN
Demin, yedi çocuğu var demiştiniz , simdi onyedi oldu ?
GARSON

Biz Çinlilerin sayısı belli mi olur, bayan, demin sakindi yedi dedim , şimdi onyedi.
JONATHAN
Çinliler sayıya önem vermezler, sevgilim , sayının arkasındaki anlama bakarlar . Sayı bizde var : istatistik .
WONG *(etleri şakaklarında.)*
Dayanamıyacağım daha.
ÇOO
Aldırma Wongcuğum, bu da geçer[1] , Sen de bizdensin , sık dişini.
Bn. JONATHAN Onu da mı kovalıyorlar ?
ÇOO
O kendi kendini kovalıyor , ve sanırım kendini köşeye sıkıştırdı artık .
Bn. JONATHAN Anladımsa ne olayım —
ÇOO
Şöyle diyeyim , düşlerine karşı koyamıyor , beyninden görünçler taşıyor ama onları söze biçime dökemiyor nedense .
GARSON
Hadi Wong , üzme bizi.
(eline ç.akısını, fildişi parçasını yeniden tutuşturur)
Şiire kim para veriyor Hong Kongda ?
Bakın bizim Wong ozan da
elinde çakı fildişi bir kule yontuyor .
Bn. JONATHAN
[küçümseyici)
Toplum sorunlarından kaçıp fildişi kulesine sığınan bir ozan .
ÇOO
Kuleye kaleye sığındığı yok canım turistlere satmak için yapıyor onları.
JONATHAN
Nerde kaldı bizim ...şey , bay garson ?
GARSON
Birazdan hazır olacak efendim .
Bn. JONATHAN Evet ÇOO , önerimizi yanıtlamadın ?
ÇOO Sizin tatlı hatırınızı kıracak mıyım ?
Bn. JONATHAN Ooooo .
(sevinip el çırparlar $_t$ ÇOO JCNATHAN ' *in verdiği parrayı cebe indirir.)*
JONATHAN
Hemen kiliseye gidip bir yıldırım vaftizi yaptırırsın .
GARSON Hayrola ÇOO , yine mi din değiştiriyorsun ?
Bn. JONATHAN Ne , daha önce de mi — ?
GARSON
Misyonerleri hiç kıramaz ,

Bn. JONATHAN
(sinirli)
Ama bu oyun değil ÇOO .
ÇOO
Bu son artık , iyi bir hristiyan olarak ölmek istiyorum.
JONATHAN
İyi hristiyan olup olamayacağım anlamak için şimdi tokat deneyiminden geçeceğiz .
ÇOO Ne deneyimi ?

JONATHAN
(kolunu sıvar)
Ben sağ yanağına bir tokat indireceğim,
sen gülümsiyerek öbür yanağım çevireceksin,
Tamam mı ?
ÇOO
(o da kolunu sıvar) Tamam.
JONATHAN Ne oluyor ?
ÇOO
Beni sınayacak kişi, önce kendi iyi hristiyan mı onu bilmek isterim ben de.
(Bir süre gözgöze katırlar, birbirlerine tokat indirecek gibi
olurlar, sonra gülerek el sıkışırlar. i
JONATHAN
Yeni yaşamında sana mutluluklar dilerim, kendine ve insanlığa hayırlı olsun , kerdeşim .
(ÇOO' *yu kıucaklayıp öperler)*
Bn. JONATHAN
İsa'nın senin için öldüğünü unutma .
ÇOO
İsa'nın benim için ölmesi beni çok duygulandırdı Ben de bir gün ölürken onun için ölmek isterim, ödeşmiş oluruz.
Bn; JONATHAN Ödeşme yok.
ÇOO Ama ben kimseye borçlu kalmak istemem.
Bn. JONATHAN
isa'nın bizler için yaptığım ödiyebilseydik anlamı kalmazdı bunun.
ÇOO Ödiyemediğimiz için mi anlamı var ?
Bn. JONATHAN Asla ödiyemeyiz.
ÇOO
Bir tek ölümle bunca insanı borca bağlamak! îyi bir yatırım yapmış îşa, ne de olsa yahudi.
Bn. JONATHAN
(irkilmiş)
İsa iyi bir hristiyandı, ÇOO !
JONATHAN Hristiyan olarak doğdu, hristiyan olarak öldü.
Bn. JONATHAN İlk hristiyandı, gerçek bir hristiyandı.
JONATHAN En hristiyandı.
Bn. JONATHAN Asıl yahudiler onu fitnelediler .
JONATHAN Çarmıha gerdirdiler.

ÇOO
Demek hristiyanlığa en büyük hizmeti Yahudiler
yapmışlar. Bn. JONATHAN Nasıl söyliyebilirsin bunu ?
ÇOO
Çarmıha gerilmemiş bir îsa kaç kişi sürükliyebilirdi
ardından ? Bn. JONATHAN İsa seksen yıl, yüz yıl yaşasaydı kimbilir ne büyük işler yapardı insanlık için en verimli çağında çarmıha gerdiler zavallıyı.
JONATHAN
Zavallı deme, sevgilim.
Bn. JONATHAN Doğru, asıl bizler zavallıyız onu anlıyamadığımız için.
JONATHAN
İsa ile birlikte bir hırsız da çarmıha yargı giymişti, Romalı Vali bir iyi niyet gösterisi olarak bunlardan birini bağışlamaya karar verdi, çarmıhların çevresinde merakla bekleyen

halka
'Bu iki suçludan birinin canını bağışlıyorum hangisini istersiniz?' diye sordu.
'Barabbas'ı ver bize, hırsız Barabbas'ı ver' diye bağrıştı
halk Oysa 'İsa kurtulsun' deseydi, îsa çarmıha gerilmiyecekti.
ÇOO İşte o zaman İsa'nın bütün çabası boşa giderdi.
Bn. JONATHAN Sende inanç hak getire.

JONATHAN Çarmıha gerilmeyi İsa mı istiyordu yani ?
ÇOO
Halk 'Marangoz İsa kurtulsun' diyecek diye ödü kopuyordu İsa'nın bence . Öyle ya, o zaman şehit olamazdı. Bereket o hiç yanılmaz sağduyusuyle davrandı halk 'Hırsızı bize ver, marangoz İsa çarmıha!' diye bağrıştılar.
JONATHAN Peki, neden İsa'yı kurtarmadılar ?
ÇOO
Çünkü borçları vardı marangoz İsa'ya hepsinin. Marangoz İsa kırık sandalye, masa, pervaz, pencere onarırdı veresiye beşik yontardı bebelere ve geçerdi bunları yüzü gibi sarı bir deftere ... veresiye . Oysa hırsıza hiç borçları yoktu tersine alacakları çoktu
hesap soracaklardı ellerine geçirince Barabbas'ı tabii bu da çarmıhta olmazdı. Böylece hırsız Barabbas yerde kaldı marangoz îsa çarmıha bindi.
JONATHAN Seni böyle konuşmaktan menederim .
ÇOO *(başka havada)*
Zonk Zonk böceği
kanatlarını bir açıyordu : kapkara
bir açıyordu : güneş güneş .
('MATMAZEL LÜLÜ *girer*. ince, uzun. *Elinde eski bir Çin şemsiyesi.)*

GARSON
Ah , Matmazel Lülü ! ÇOO
Matmazel Lülü ! JONATHAN
Lülü ?
Bn.JONATHAN
Lülü mü ?
(LÜLÜ, WONG'un *masasına gider* , *usulca, eğitip başından öper* , \VONG *gülümser* . *)*
LÜLÜ
Seni çok merak ettim , sevgilim . İçimde bir sıkıntı vardı hep . Nasılsın ? Kafanın içi nasıl ?
Bn. JONATHAN Kim bu hanım ?
GARSON Matmazel Lülü.
Bn. JONATHAN Anladık ama , kim ?
JONATHAN Sinirlenme, sevgilim.
WONG
(alnım oğuşturaruk)
Yine başladı, dayanılır gibi değil. Hep yepyeni şeyler.
LÜLÜ Yeni şeylerden sözetme hiç, bak şemsiyem lime lime oldu.
Bn, JONATHAN Kim bu kadın diyorum ?
GARSON Nasıl söyliyeyim , Matmazel Lülü işte .
Bn. JONATHAN Lülü lülü !
LÜLÜ
Hong Kong ne değişmiş , tanıyamaz oldum . Oysa hep içindeyim .

ÇOO Seyretmiye geldi yine.
LÜLÜ Seninle gördüm, seninle sevdim .
Bn. JONATHAN Kimi seyredecekmiş , bizi mi ?
ÇOO Yok canım .
LÜLÜ Bugün içimden bir ses senin kurtulacağım söyledi.
WONG
Son gördüklerim kırk yıl dayanabilir belki yüz yıl —
GARSON
Matmazel Lülü lokantamıza maymunların nasıl yendiğini seyretmeye gelir .
Bn. JONATHAN Sadist mi nedir ?
GARSON Wong'un sevgilisi.
Bn. JONATHAN Çinli değil bu kadın ?
GARSON Ama çok kültürlüdür.
LÜLÜ Ormanlar azalıyor mu ne ?

WONG
Yüz yıl belki daha çok dayanabilir, ama ahh !
LÜLÜ Alnın ter içinde , yüzün çekilmiş .
(mendili ile WONG ' *mı alnını siler J*
Şimdi nasılsın ?
WONG
Biraz yatıştı, yeniden başlıyabilir .
LÜLÜ
Bir kurtulsak.
WONG
(özlemle}
Hoang Ho .
Bn. JONATHAN
(anlamış olduğu için sevinir)
San Nehir dedi yine .
LÜLÜ Sokaklarda yepyeni çocuklar gördüm .
Bn. JONATHAN
Ne garip kadın .
JONATHAN
Boş yere sinirlendin. Anı defterimize Matmazel Lülüyü de
yazacağız.
(GARSON'a)
Tanışabilir miyiz kendisiyle ?
GARSON O kendi konuşur belki.
ÇOO Evet, mutlak konuşur, biraz bekleyin .
Bn. JONATHAN Ah , bekliyecek misiz ?

JONATHAN
Rica ederim , ben kiminle nezaman konuşacağımı bilirim. *(yüksek sesle)*
Matmazel Lülü!
(LÜLÜ *haç oralı olmaz. iyice* yaklaşarak *daha yüksek sesle}*
Matmazel Lülü ?
('LÜLÜ *işitmemiş gibidir*„ JONATHAN *çaresiz yerine oturur,.»*
Sağır mı ne ?
Bn. JONATHAN Şu koca kafalı ozanın konuştuklarını işitiyor ama ?

GARSON
Sizi de işitti, Bay Jonathan .
Bn. JONATHAN Kabalık bu.
GARSON Lütfen, üstünüze alınmayın.
JONATHAN Maymunlardan niye nefret ediyor bu kadın ?
LÜLÜ Dipten gelen kat bizi nasıl itiyor, duyuyor musun ?
WONG Çocuklar ha ?
LÜLÜ Kazlar kendilerini öptürüyorlardı sokağın ortasında.
JONATHAN Geç kalıyoruz — Daha bir sürü müze gezeceğiz .
Bn. JONATHAN Derhal Bay Jonathan , traşı bitti, servise hazır .
LÜLÜ Artık Hong Kong'da yapamayacağım .

JONATHAN Bakalım konuşacak mı bizimle ?
Bn. JONATHAN
Önce o konuşsun.
GARSON
Matmazel Lülü, sizleri tanıştırayım, Bay Jonathan,
Bayan Jonathan. Bn. JONATHAN Hay Lülü !
JONATHAN Hay Lülü . Sizi tanıdığımıza sevindik ,
LÜLÜ
Teşekkür ederim, iyiyim, (sevinerek) Ah ÇOO, sen de
burda mısın.
Nasıl bu seferki bakalım ? Geçenki çok yavruydu canım Cıyak dedi gitti. Ondan önceki çok iyi dayanmıştı. Masayı zangır zangır sallamıştı.
JONATHAN
Dejenere bir tip.
(GARSON *bu sırada, süngerle maymun masasının üstünü slimektedir* . WONG *masaya yaklaşır, süngere bakar*, sonra *gözlerini masanın ortasındaki deliğe diker, derîn bir uçuruma bakan bir adam, gibi. Sarsılır.)*
LÜLÜ Yine mi başladı, sevgilim ?
Bn. JONATHAN Ne oluyor , Jimmy ?
JONATHAN Şu Wong dedikleri ozan başladı yine —
ÇOO Aman Wongcuğum , kendini çok yoruyorsun , ondan hep.
GARSON
Birden başı döndü.
Bn. JONATHAN Geçmiş olsun diyelim mi ?
JONATHAN Aldırma canım , onların başı hep döner .
Bn. JONATHAN Ama adam ozanmış dediler ya ?
JONATHAN Ah , biz ne bilelim .
LÜLÜ E garson , maymun geliyor mu ?
Bn. JONATHAN Müşteri kendisiymiş gibi konuşuyor .
JONATHAN
Müşteri biziz, sevgilim, parayı da biz veriyoruz Hey garson, maymun geliyor mu ?
GARSON Geliyor, Matmazel Lülü .
LÜLÜ Haydi, vakit geçirmiyelim .
Bn. JONATHAN Vakit geçirmiyelim.
GARSON Şimdi şimdi, Matmazel Lülü .
JONATHAN
Sonra neyle yiyeceğiz , elle mi ?

GARSON
Çöp çatalları da getiriyorum , Matmazel Lülü .
JONATHAN
(iyice öfkeli)
Masa temiz mi ?
GARSON .
Tertemiz , Matmazel Lülü , süngerle sildik ya.
Bn. JONATHAN Ne kaba adamlar bunlar .
JONATHAN Bütün Çinliler kabadır.
(Bir ara, dışarı çıkmış okun ÇOO Bn. JONATHAN ' a *sokulur J*
ÇOO Görüyor musunuz , şu cebimdekini ?
Bn. JONATHAN Ay, yılan var cebinde Jimmy, ÇOO yılan yakalamış!
GARSON Şimdi masayı seriyorum , Matmazel Lülü,
JONATHAN Parayı kim veriyor ? Balayına geldik. Ne yılanı ?
ÇOO
Bakın , Bayan Jonathan , canlı, kıvır kıvır .
JONATHAN
Getirme buraya , at onu çabuk !
Bn. JONATHAN
Dur biraz Jimmy, okşayabilir miyim yılanını ?
ÇOO Tabii madam , okşayın .
Bn. JONATHAN
ömürsün ÇOO, kaşla göz arasında nerden çıkardın bu
yılanı ? GARSON Hadi ÇOO, getirelim . "
Bn. JONATHAN Ben de görmek istiyorum nasıl getirdiklerini.
JONATHAN Bekle burda canım. Peki, ben de geliyorum.
(Hep birlikte mutfağa geçerler. Bütün bunlar olup biterken süngeri mıncıklayıp duran WONG da *birden silkinip doğrulur. O da hışla, mutfağa girer. Bir süre sahne boş kalır. İçerden* Bn. JONATHAN'ın *şaşkınlık ünlemleri, gülmeleri işitilir . Sonra bir gürültüdür kopar : yuvarlaman tencereler, kırılan kap Jcacak sesleri, çığlıklar. Hepsi telaşla içeri dolar. Lokantanın kapısından sokakta kaçan maymuna bakarlar . Bir ağızdan konuşurlar)*
Bn. JONATHAN Ayy, kaçıyor ! Kaçtı!
ÇOO
Hah, hah, ha, ha kaçıyor kaçıyor.
JONATHAN Yakalayın, tutun!
GARSON Önünü kestirin! Kaçtı! Kaçamaz, koş ÇOO !
Bn. JONATHAN Ayy ÇOO, yetiş , bayılacağım .
JONATHAN Bırakmayın , tutun şunu !
GARSON Tuh kaçtı. Koş ÇOO !
JONATHAN Yakalayın , tutun diyorum size .
ÇOO Nasıl da kaçtı yahu ? Kim kaçırdı ?
GARSON Birden fırladı kafesten.
Bn. JONATHAN Üstüme saldırıyor sandım .
GARSON
Berberin de elini ısırdı.
Bn. JONATHAN Ay, berberin de elini ısırmış .
JONATHAN Yakalayın diyorum size, yakalayın şunu.
Bn. JONATHAN Ne sallanıyorsun, ÇOO ?
ÇOO
Yakalamak istiyen koşar yakalar .

LÜLÜ Ah, kaçtı.
Bn. JONATHAN Ah, hah, ha, nasıl gidiyor sıçraya sıçraya.
ÇOO
Nerden kaçtı yahu ?
GARSON Pencereden.
JONATHAN Nasıl nerden diye soracağınıza koşsanıza ?
Bn. JONATHAN Çarşıyı pazarı birbirine kattı.
LÜLÜ
(mırıldanır)
Yazık, maymun kaçtı, Wong .
JONATHAN Ne beceriksizlik canım , kaçırılır mı ?
Bn. JONATHAN
(gülerek)
Ayy, nasıl gidiyor bak ! Adamın şapkasını uçurdu . Üç
kişi yerde !
Dükkanın önündeki bayrağa asıldı, sallanıyor— hoop öbür bayrağa atladı.
JONATHAN Çek çek arabasına bak şimdi.
Bn. JONATHAN Sürücünün ödü koptu .
ÇOO
Öff, devrildi araba, belliydi ama. *(Hepsi kahkahayla gülerler .)*
Bn. JONATHAN Şişko turistin haline bak toz toprak içinde debeleniyor.
GARSON Şaşırdı nereye kaçacağını.
JONATHAN Kadının sepetlerini devirdi, muzlar hurmalar yerde.
Bn. JONATHAN Ayy, dantelalar kordelalar saçıldı gitti, yazık !
GARSON Koş ÇOO, ensele şunu , başka yok .
ÇOO *(kendi havasında)*
Nasıl kaçırdınız yahu, olur şey değil.
JONATHAN
Koşup, yakalasana, ne biçim avcısın sen ?
(ÇOO önce aldırmaz, sonra pabuçlarım ayağından atıp fırlar. î
GARSON Yaşa ÇOO ! Yakalar şimdi onu .
JONATHAN Ta nereye gitti hayvan , hemen fırlasaydı ya .
GARSON Yakalar yakalar.
Bn. JONATHAN Yaşa ÇOO , tut şunu!
JONATHAN Bekle tutar ! Kaçtı, ele geçer mi bir daha ?
GARSON Orman değil ki çarşı içi, şaşırdı hayvan.
LÜLÜ Koş ÇOO, koş!
Bn. JONATHAN Yetişti, yakalıyacak maymunu.
JONATHAN Ne yapıyor bu adam ? Maymuna yetişti yakalamıyor.
GARSON Yakahyacak . Ha gayret!
Bn. JONATHAN A , maymunu geçti.
JONATHAN Deli mi ne ?
LÜLÜ Tuttu tuttu !
JONATHAN Tuttu ama kimi tuttu ? Kalabalık arasında kaçan bir
adamı— Bn. JONATHAN Zavallı bir adamı yakaladı maymun yerine.
JONATHAN Polis yetişti, amma iş ha.
Bn. JONATHAN
A, polis adamı götürüyor, ÇOO eli boş dönüyor, maymun
kaçıyor.
(ÇOO gelir.)

JONATHAN
Yakalayamadın işte.
ÇOO
Yakaladım ya,
Bn. JONATHAN Hani maymun ?
ÇOO
Ben maymunu kovalamadım ki ? Yankesicinin biri kadının para kesesini çarptı, kaçıyordu onu yakaladım .
JONATHAN Nee, sen maymunu kovalamadın mı ?
ÇOO Yoo, maymun kaçtı gider .
JONATHAN Yakalamalıydın .
ÇOO
Ben bir yakaladığımı bir daha yakalamam. O cascavlak kafalı maymun yok artık benim için ... bitti,
GARSON Oldu mu ya şimdi ?
Bn. JONATHAN
Ama ÇOO daha iyi bir iş yaptı, hırsızı yakaladı polise teslim etti. tyi yurttaş ÇOO .
ÇOO
Ben onu hırsız diye yakalamadım ki! Bana ne elin hırsızından ? Kaçıyordu ondan yakaladım.
LÜLÜ Maymun yok artık Wong, çok korkuyorum.
Bn. JONATHAN Hong Kong'a geldiğimizden beri böyle gülmemiştik.
JONATHAN
Kaçan bizim maymundu.
Bn. JONATHAN
Sahi, unuttum. Ne *yapacağız* şimdi ?
GARSON
(özür dileyici)
Hazırda başka maymun yok, bayan . Artık Hong Kong'a bir başka gelişinizde —
Bn. JONATHAN
(sinirli) —
Bir kez geldik Hong Kong'a bir daha niye gelelim ?
JONATHAN
Boş mu döneceğiz ? ÇOO bir koşu gidip yakalıyamaz mı başka bir maymun ?
ÇOO Hıh, maymunlar sıraya girmişler yakalanmak için ! ;
Bn. JONATHAN Kendini naza çekiyor.
JONATHAN Parasıyla dedik.
ÇOO
Parasıyla da olsa maymun ha diyince yakalanmaz.
JONATHAN Nasıl kaçtı ?
ÇOO
Bir daha rastlarsam sorarım nasıl kaçtığını. içinizden biri kaçırdı işte.
JONATHAN kim kaçırdı ?
ÇOO Hanıma sorsanız, öteye beriye dokunmayı pek seviyor.
Bn. JONATHAN
Ben elimi sürmedim kafese . Matmazel Lülü , belki o kaçırmıştır ?
GARSON
O kaçırmış olamaz. .
JONATHAN Her neyse, kaçan kaçtı.
Bn, JONATHAN
Hevesimiz kursağımızda kaldı. Pis hayvan , neden kaçtı? Acıyordum, şimdi hiç

acımayacağım .
ÇOO
Aman acıyın !
JONATHAN
Bunu anlayışla karşılamalısın , sevgilim . Bütün yakalanmamış canlılar özgürdür.
Hele yakalanıp kurtulmuşsa, o zaman daha özgürdür .
Bn. JONATHAN Kaçmasaydı görürdü gününü. Ne çevikti ama .
JONATHAN Bütün maymunlar çeviktir, sevgilim .
Bn, JONATHAN Hem de kurnaz, bildi başına gelecekleri,
GARSON Maymun diyip geçmeyin, duygulu hayvandır .
Bu. JONATHAN
Şimdi o parıl parıl kafayla nasıl girecek öbür maymunların arasında ? Alay etmezler mi ?
ÇOO
Pek umurundaydı. O da ballandıra ballandıra anlatır kelleyi nasıl kurtardığını, Hong Kong çarşısını nasıl birbirine kattığını . Yalnız ben isterim papelleri ,
GARSON
İşler karıştı.
JONATHAN
Yüzüme bakmayın hiç, metelik vermem maymun beyni yemeden . Bulup getirin bir tane daha ikisini birden ödiyeyim.
Bn. JONATHAN *(surat asar)*
Hong Kong'a gel, maymun beyni yemeden dön.
GARSON
(çaresiz kollarvm açar)
Kaçacağını ne bilelim, yedeği de yok.
(WONG *maymunun kaçmasına sevinmiş gibidir. Çanağın içindeki süngeri mıncıklar, konuşmaları dikkatle dinler.* GARSON'u *çağırır, kulağına bir şey söyler.* GARSON *irkilir önce , sonra, sırtır . Masadan ayrılır, evlilerin yanma yaklaşır J* Bay Wong'un size bir önerisi var, bayım.
(Kararır.)
İKİNCİ BÖLÜM
GARSON
(aynı)
Bay Wong'un size bir önerisi var —
(usulca söyler)
JONATHAN
(iyice şaşırmış)
Bay Wong mu? Ciddi mi ?
(Bn. JONATHAN *da işitir. Göğsü kalkıp*
WONG il*e gözgöze gelirler, selamlaşırlar.)*
GARSON Evet efendim.
JONATHAN Ama nasıl olur ?
GARSON Karar vermek size düşüyor .
JONATHAN
Şey yani , şimdi gerçekten biz —
GARSON
Böyle bir şey ilk kez oluyor Hong Kong'da sizin onurunuza . Hem hiç farketmez.
Bn. JONATHAN
İlk kez oluyormuş, Jimmy, bizim onurumuza Her şey mutluluğumuz için diyordun ?
JONATHAN îyi ama, sevgilim ?

Bn. JONATHAN
Hiç farketmez dedi ya ?
(Aralarında konuşurlar, L.ÜLÜ WONG ' *un ellerini avuçları içine alır .)*
LÜLÜ
Seninle sevmiştim , artık Hong Kong'da yapamam .
WONG
Sarı Nehir kıyısında sevgilim .
LÜLÜ
O zaman güneş kimbilir nerde olur . ...•-..
WONG
Bekle beni .
GARSON <
Polis mi ? Burası Hong Kong bayım eski Çin, kaygılanmayın. Bizbizeyiz .
JONATHAN
Peki Bay Wong buna gerçekten razı mı ?
GARSON Siz, peki dedikten sonra —
JONATHAN
Sen ne diyorsun ?
Bn. JONATHAN Hong Kong'a bir daha nerden geleceğiz .
JONATHAN
Yasal bir sakıncası da yokmuş JONATHAN Ben ötesine karışmam artık .
JONATHAN
Şey , peki , evet, öylese kendisiyle tanışalım .
GARSON
Tabii bayım , fiat konusunda biraz esirgemiyeceksiniz artık .
JONATHAN
Ne demek , tarifeye göre değil mi ?
GARSON İyi ama anlamanız gerek . Siz eniyisi kendisiyle konuşun .
(GARSON W*ONG'un masasına gider .)*
ÇOO
(yavaş sesle)
Enayilik etme Wong, ucuza kaptırma, sıkı pazarlık et. Herif petrol kralıymış .
GARSON
Sayın konuklarımız sizinle tanışmak istiyor, Bay Wong . (WONG *yavaşça yerinden kalkar onların masasına geçer.*
Selam verip oturur .)
Bn. JONATHAN
Hay , Mister Wong !
JONATHAN
Günaydın Bay Wong! Buyurunuz, şöyle buyurunuz lütfen. Bir içki alımlıydınız ? Çok rica edeceğim .
WONG Eh , pirinç rakısı öyleyse .
JONATHAN Garson , Bay Wong'a bir pirinç rakısı lütfen .
Bn. JONATHAN Nasıl bir şeymiş o , deneyeceğim ben de . İki olsun .
JONATHAN
Ah, içkileri karıştırmak hiç iyi bir şey değil, yavrum . Şeyy, garson demin bir öneride bulunduğunuzu söyledi.
WONG Evet, Bay Jonathan .
JONATHAN
Doğruymuş demek . Peki bunu iyice düşündünüz mü ? Acele verilmiş bir karar olmasın, sonra

hepimiz üzülürüz.
WONG İyice düşündüm , Bay Jonathan .
LÜLÜ İşin buraya varacağım biliyordum, Wong sevgilim-.
JONATHAN Yalnız, ben ve karım merak ettik, bunu niye yapıyorsunuz?
(WONG *susar.* GARSON *kaseler içinde pirinç rakısını getirir J*
GARSON
Bay Wong'un yirmiyedi çocuğu var, efendim . Evde yiyecek bekliyorlar.
Bn. JONATHAN Peki niye bu lokantaya getirmiyorsunuz çocuklarınızı ?
GARSON
Madam, siz Çinlilerin maymun beyni ile mi beslendiklerinizi sanıyorsunuz ?
Bn. JONATHAN Bay Wong, ozan olduğunuz doğru mu ? Ne iyi ama.
GARSON
Tabii ozan , hem şöyle böyle değil. Yazık ki artık Hong Kong'da şiir geçmiyor —
ÇOO
Geçseydi çok ün kazanırdı, para da kazanırdı Wong .
JONATHAN
Tabii Bay Wong'un ozan olmasının bu alışverişle ilgisi
yok. GARSON Siz de biraz fedakarlık göstereceksiniz bayım.
JONATHAN
(yarı şaka) Ozanlığını öne sürüp fiatı arttıracak değilsiniz herhalde ,
GARSON Pazarlık edeceksiniz, efendim.
Bn. JONATHAN Biz burasını kibar bir lokanta sanmıştık .
JONATHAN
Sinirlenme sevgilim, Hong Kong'da pazarlık adettir. Yerli adetidir, ondan pazarlık ediyoruz .
Bn. JONATHAN
Ah, yerli adeti ise pazarlık et ozaman, ben anlamadım, kabalık ediyorlar sandım. Yerli adeti ise pazarlık et,
Jimmy.
Biz bu geziye çıkarken bir ilke kararı aldık : Her gittiğimiz yerin törelerine, yerli adetlerine uyacağız dedik. Böylelikle gezdiğimiz ülkeleri daha iyi anlıyabiliyoruz . Her ülkenin başka töreleri olması ne hoş . Et Jimmy, pazarlık et!
JONATHAN *(cebinden çek defterini çıkarır.)*
Şuna ne dersiniz,'Bay Wong ? Olmuyor mu ? Peki şöyle yapsak ?
ÇOO
(hafif sesle)
Herif petrol kralıymış !
JONATHAN
Buna da mı hayır ? Ooo, işimiz güç . *(eski çekleri yırtar)*
ÇOO
(yandan)
Enayilik etme Wong, Ucuza kaptırma !

JONATHAN
Şuna peki diyin artık
ÇOO
Dayat, nasıl olsa peki diyecekler .
Bn. JONATHAN Yerli adeti de olsa, kocamın dolandırılmasına göz
yumamam , JONATHAN Sinirlenme, sevgilim .
GARSON Ama Bay Wong ....., Sayın bayan —
ÇOO

(çeke göz atarak)
Bu fiata da Hong Kong'da hırsız beyni bile yiyemezsiniz ,
JONATHAN
Bu konuda sizinle tartışmak istemezdim , Bay Wong ama siz de takdir edersiniz ki bu bizim için bir hevesten ibaret. Karımın bir kaprisi diyelim . Evet, kapris ama ne
yaparsınız .
Yaşamak güçtür Bay Wong, günden güne de güçleşiyor. Çocukluğumda gazete satar,- ayakkabı boyardım, garsonluk bile ettim . Evet zenginim, ancak mutluluğun parayla satın alınabileceğine inanmıyorum. Para bir araçtır yalnızca.
Bilirim , Çinliler çok düşünürler . Ne filozoflarınız var sizin. Siz de takdir edersiniz ki bu çok çok birkaç dakikalık bir zevk bizim için . İyi ki kaçtı hani, maymun bize daha ucuza gelebilirdi. Böyle bir durumda pazarlık etmek istemem. Sizinle özgür bir insan olarak konuşuyorum . Ta çeki sununcuya dek . Siz de özgürlüğü tek yanlı görmeyin .
Biz turistiz Bay Wong , bugün varız yarın yok .
Bn. JONATHAN
Yerli olacak değildik ya, insan orda olmasa burda , biryerlerde turist oluyor .
' JONATHAN Sinirlenme , sevgilim .
Bn. JONATHAN
Sonra ne bilelim biz Bay Wong'un gerçekten ozan olduğunu ?
GARSON Hiç kuşkunuz olmasın. Söyle bir şiir , Wong !
ÇOO
Göster numaram Wong, patlat bir şiir !
GARSON
Siz isteyin, Bayan Jonathan, ne üstüne olsun şiir Wong söyleyiverir .
Bn. JONATHAN
Ne üstüne mi olsun , ne üstüne, ne üstüne ? Hah buldum, o kaçan maymun var ya onun üstüne bir şiir .
(Sessizlik . Herkese bekleşir. WONG *yavaş sesle okur)*
WONG
'Maymun kafes arası oynattım mandalını fırladı kaçtı çapkın bende kaldı karası.
(WONG'u *alkışlarlar.)*
LÜLÜ
(kaygılı)
Wong, yazık sevgilim . , . ,
Bn. JONATHAN
Peki ama anlamı ne?
ÇOO
Wong'un şiirlerinde anlam sonradan gelir, o şiiri akıtır içinize, anlam artık size kalmış .
GARSON
Sonra Bay Wong tersine de şiir yazar.
Bn. JONATHAN
Nasıl oluyor o ?
GARSON
Siz bir çift uyak verin ona döktürsün size bir şiir .
Bn. JONATHAN
Ah, ne eğlenceli, iyi ki geldik Hong Kong'a, sevgilim. Çin şiiri çok eğlenceli. Ne iyi ettik geldik bu lokantaya Bay Wong'la tanıştık . Jimmy söylesene iki uyak.
JONATHAN
Şey, uyak uyak : petrol, santral.
GARSON

Yoo, olmadı!
ÇOO
Uyak dediğin tam uymalı. Bakın ben kaç türlüsünü —
Bn. JONATHAN Susun susun buldum : Wong / Hong Kong .
GARSON
Tamam, Bayan Jonathan.
ÇOO
Hadi Wong, güzel hanım için yak bi şiir. Wong, Hong Kong !
(WONG *duvardaki gonga vurur : usun yankılı tatlı bir* ses.*)*
Bn. JONATHAN
Ah, benim şiirim !
LÜLÜ
(inler)
Wong, sevgilim!
ÇOO
Yaşa sen , Wong !
Bn. JONATHAN
(duygulu)
Her şey o denli güzelki yaşamak , bu lokanta, bu Çin gongu yarın çok uzaklara gitsek de unutmıyacağız Bay Wong'u.
(WONG'u almndaın öper J Bay Wong, size çok borçluyuz gönülce, balayımıza yepyeni bir tad katacağınız için . Onu daha fazla üzme, Jimmy.
JONATHAN
Birkaç dakikalık bir zevk bu bizim için. Doğrusu ozanlığınıza diyecek yok,
(gülerek)
ama iyi ozan olmanız beyninizin lezzetini arttırmıyor ya.
Basit bir maymun bize daha ucuza gelebilirdi.
İyi ki kaçtı hani. Lütfen anlayın
sizinle özgür bir insan gibi konuşuyorum ...
ta çeki sununcaya dek .
Bn. JONATHAN Şimdi de elinin sıkılığı tuttu.
JONATHAN Hiç değil, Bay Wong'la çok iyi anlaşıyoruz.
Bn. JONATHAN İmzala şu çeki gitsin .
Bırak ta ... yavrucuğum ,
biz bu pazarlığı erkek erkeğe yapalım .
Bak , Matmazel Lülü çağırıyor seni .
(Bn. JONATHAN, MATMAZEL LÜLÜ'nün *masasına gider.*
ÇOO *do ona sokulur,* LÜLÜ *gözlerini* Bn. JONATHAN'a
diker , kadın tedirgin olur ..)
LÜLÜ
Ne güzelsiniz, Bayan Jonathan ben de böyleydim bir günler . Biz birbirimizin zaman aynasıyız . Günlerinizi bilin, mutluluk toz boyalı kelebeğe benzer , uçtu, kondu , uçtu .
ÇOO
Wongcuğum, uçur bir kelebek şiiri.
WONG
(durumsamadan)
Kelebek uçup kırlardan denizin üstüne geldi altında köpükleri ak çiçekler sandı kondu .
(İşitilmiyen sözlerle pazarlığı sürdürürler ,)
Bn. JONATHAN
Şemsiyeniz ne güzelmiş yeniyken, Matmazel Lülü güneşler, dalgalar, kuşlarla süslü hepsi

birbiri içinde eriyip gitmiş zaman' diyeceksiniz . Özel kolleksiyoıuma koymak için bu şemsiyeyi bana verir misiniz ?
Eski Çin işlerini pek severim .
Siz de yenisini alırsınız, Jimmy bir çek lütfen !
(LÜLÜ *eliyle iter .)*
Yoksa bir sevi andacı mı ? Bağışlayın beni.
Açtınız kapadınız Bay Wong ağlamaklı oldu .
Sayrı mısınız Matmazel Lüîü ?
Sapsarı bir gölge vurmuş yüzünüze
şemsiyeden mi ?
Bay Wong'un taptığı bir ece miydiniz ?
Güzelliğiniz alınmasız bir ülke miydi ?
Kaç türküyle kuşattı sizi,
kaç pişmanlıkla döndü ?
Şimdi nerdesiniz, Matmazel Lülü ?
Sapsarı bir gölge vurmuş yüzünüze
sayıkladığınız o nehirden mi ?
JONATHAN
(WÖNG'la konuşmayı sürdürür.)
Bu hevesimiz çok kişiye çirkin bile görünebilir . Halkın duygularıyla oynamak doğru değil. Bu küçük alışveriş hoş olmıyan tepkiler uyandırabilir bir petrol tüccarı gelmiş zavallı bir Cinlinin beynini satın alıp yemiş derler . Oysa siz bunu özgürce,,, kendi dileğinizle —
Bn. JONATHAN Yakaladığın kelebekleri ne yaparsın, ÇOO ?
ÇOO
Çırpınır çırpınırlar yakalanınca . Kanatlarını gerer iğnelerim .
Bn. JONATHAN Ne hainsin, senden korkulur.
JONATHAN
Halk da zaten heyecanlanmak için neden arar, fırsat kollar.
(WONG *birşeyler mırıldanır, işitilmez)*
Ben gerçekçi bir adamım, Bay Wong
kendimi yaratmış bir adamım.
Ama siz de özgürsünüz ... çeki sununcaya dek .
LÜLÜ Bayan Jonathan'ı rahat bırak , ÇOO .
ÇOO
Sizi korkutmak istemedim , Bayan Jonathan .
(kadının kollarımı tutar)
Bn. JONATHAN
Ama kaçarım şimdi.
(paravananın arkasına kaçar. ÇOO *koşup onı yakalar Gölgelerin seviştiği görülür)*
JONATHAN
Özgürlüğü dar sınırlar içine sokamayız. Şu maymun beyni hevesi de bize pek pahalıya patlıyor . Karımın bir kaprisi işte . Biz turistiz, Bay Wong , bugün varız yarın yok . Teşekkür ederim, anlayış
gösterdiniz. Peki peki, kabul.
GARSON
Pazarlık tamam mı, Bay Jonathan ? Oh oh, sevindim . Berberin eli kanıyordu , gitmiş .
JONATHAN imzaladığım bu çeki aileniz dünyanın heryerinde
bozdurabilir. WONG Müsaadenizle, yakındaki postaneden aileme göndereyim.
JONATHAN
(kuşkutu)

Şeyy, nasıl olur ? Peki ama, ya siz... Postane mi dediniz? İyi ama bu çeki, şimdi siz —
WONG
(tok seste)
Çeki postaya verip geleceğim, dedim .
GARSON Bir de traş oluver Wongcuğum. Asıl şu tepe kısmı,
sinekkaydı olsun . WONG Peki peki, merak etmeyin .
(WONG *çıkar.* GARSON *maymun masanın yanına gider.* LÜLÜ *de onum yanına gelir.)*
GARSON
Eh öyleyse ben de şu deliği ayarlıyayım. Balayı güzel şey değil mi, Matmazel Lülü ? Hiç balayına çıktınız mı ? Yine mi Sarı Nehir ? Bırakın canım, unutun, unutun artık . Sonu gelmez bunun , Matmazel Lülü . Daha çok acı çekersiniz. ÇOO nereye cehennem oldu yine ? Biraz yağlıyalım da kafası rahat geçsin . Biraz sabır, ama sabır, Matmazel Lülü. Bu Bay Wong için de sizin için de iyi olacak. Çok seviyorsunuz biliyorum . Elden ne gelir. Geç kaldığınızı siz de biliyorsunuz ya .
LÜLÜ Bayan Jonathan kaçtı benden .
GARSON
(gölgeleri görür)
Hmmm, ÇOO başımıza iş açmasa bari.
LÜLÜ Titredi, nasıl tirredi ama
JONATHAN
Bir koca , balayında eşinin bütün kaprislerine katlanmalı Evet, kapris ama ne yaparsınız .
(ÇOO ile Bn. JONATHAN *paravanama arkasından* ***çıkarlar.)***
Bn, JONATHAN Bav Wong razı oldu değil mi, sevgilim? Peki, nerde ?
JONATHAN Postaneye gidiyorum dedi , çeki şeyetmek için .
ÇOO
Wong gitti mi , Sayın Jonathan ?
JONATHAN
Birazdım gelirim dedi.
ÇOO
Gitti gider .
Bn, JONATHAN Ne demek gitti gider ?
ÇOO . :
Postaneye gider yani.
GARSON
Bir de. kafayı kazıtacaktı.
Bn, JONATHAN Ya gelmezse ?
ÇOO Gelmiyeceğim dedi mi ?
Bn. JONATHAN Gelmiyeceiğm der mi canım ?
LÜLÜ Wong , sevgilim, uzaklaş buralardan .
GARSON
Ona bakmayın siz, Sayın Jonathan. Bn, JONATHAN ÇOO , ya geri dönmezse Bay Wong ?
ÇOO Belki döner , Bayan Jonathan .
Bn. JONATHAN Ah deli edecek beni, belki dönermiş .
ÇOO
Belki dönmez demedim ki.
GARSON Bekleyelim .
JONATHAN Ne beklemesi, ben polise gidiyorum .
GARSON Şaka etmeyin bayım, polislik iş mi bu ?
Bn. JONATHAN İkincisini de kaçırdınız .
JONATHAN *(cebinden para çıkarır)*

ÇOO , onu yakalarsan bu senindir .
CCO
(parayı cebe indirir) Elbet, Bay Jonathan .
JONATHAN Tutup getirirsin, değil mi?
ÇOO Ama nasıl tutup getireceğime karışmıyacaksınız .
JONATHAN
Bay Wong gelsin de. Vay canına, birden olmaz diyemedim. Çeki aldı çıktı lokantadan .
(ÇOO *yatıp uyuklamaya başlar .)*
Bn. JONATHAN Enayi mi gelsin . Güven olur mu bu adamlara .
JONATHAN E , ÇOO , ne oluyoruz . Hani yakalıyordun Wongu ?
ÇOO
Yakalıyorum , merak etmeyin .
JONATHAN Nasıl merak etmiyelim, uyuyorsun be orda ?
ÇOO
Nasıl yakalıyacağıma karışmayacaktınız ya ? Belki plan
kuruyorum . Bn. JONATHAN Göz göre göre kaçırdınız elinizden .
ÇOO
Siz parayı verdiniz ya ona bakın .
JONATHAN O parayı Bay Wongu tutup getiresin diye verdim.
ÇOO İyi ya, ben de tutmaya çalışıyorum belki.
JONATHAN Cebinde bir servet var onun .
ÇOO İşime karışmasanız ya.
Bn. JONATHAN ÇOO , ne olur yakala şu Bay Wongu .
ÇOO
Hatırınızı kırar mıyım, madam? Yakalamaya çalışıyorum
işte
JONATHAN
Ohoo , sen yerinden oynayıncaya kadar —
ÇOO
Kim kurtulmuş ÇOOnun elinden ki Wong kurtulsun .
(düşlü)
Sanki herşeyi yakalamışım da bir Zonk Zonk kalmış . Onu da bir elegeçirseymişim herşey tamam olacakmış .
Hem elime geçirdim bir an için ve beni soktu. Yok canım , benim elimi kolumu ısırmadık sokmadık şey
kalmamış,
bilmez miyim, o bambaşka soktu yürek yakınımdan vurdu iğneyi . ağusu önce öldürüyor sandım oyy dedim işin bitik, Zonk Zonk fena ısırdı. Sonra bir hoş oldu içim bütün gövdem vınlamıya başladı. Böcek aldı beni uçurdu , konamadan getirdi, Ben bende miyim Zonk Zonkta mıyım, belli mi. Bir açıyorum kanatlarımı kapkara, bir açıyorum güneş güneş. Sonra bir ihtiyar görüyorum dağbaşında Zonk Zonk ondaymış . «Babalık , ben demin bir böcek uçurdum zonklayıp duruyor daha içimde ver sen şu benim Zonk Zonk'u » Böyle diyorum ihtiyara.
Seninki, «Pist» diyor , «verir miyim ya , vermem» diyor. «Ver babam , ver sen şu benim Zonk Zonkumu, etme
eyleme »»
«Yok, vermem ben sana Zonk Zonk'u, enayi miyim , dünyanın en güzel böceği o . » «O benim ver şunu, ilk kez ben yakaladım.» «Pist, verir miyim ya, enayi miyim.» «Bak içim Zonk zonk ediyor zaten ver şunu gözünü seveyim yoksa seni öldürürüm.»
O da , «Öldüür» diyor , «o *zaman* cinayet işlemiş olursun, hem nasıl zonklarmış vicdanın

görürsün ,» Ben öldüreceğimden değil

hani sırf nasıl zonklarmış vicdanım görmek için işliyorum adamın cinayetini. Aaah , zonklar mı sana içimde şimdi hem Zonk Zonk hem de adamın cinayeti ? Ama koparıyorum Zonk Zonk'umu ölünün yumulmuş
avucundan .
Hele görelim, gerçekten ama gerçekten yakaladığım tek şey sensin bakalım neymişsin . Işığa çıkarıyorum
görmek için .
Aaa, eriyor Zonk Zonk... eridi gitti, geriye küf gibi birşey kaldı hışır hışır, o da parmaklarımın arasında dağıldı
yitti.
Yine o kuşku düştü içime ben Zonk Zonk'u yakaladım
mı diye
ama bereket, herifin ölüsünü uzatmışım yere . Zonk Zonk gerçekten yakaladığım tek şeydi ama belki de Hiçbirşeydi. (WONG *kapıda, görünür,)*
Bn. JONATHAN
Ah , geldi .
GARSON Boşuna telaş ettiniz .
Bn. JONATHAN
Ay kafasına bak ne biçim traş olmuş . Sizi ne merak ettik ama Bay Wong .
JONATHAN"
Bay Wong geldi, ÇOO . O parayı —-
ÇOO Ben size demedim mi ?
JONATHAN Sen yakalamadın ki ? -
ÇOO
Kaçmadı ki yakalıyayım . Ben kırk yıllık Wongu bilmez
miyim. Kaçmak onun usundan bile geçmez . Ama kaçsaydı koşup
yakalardım tabii O kadar paranızı aldık.
JONATHAN Ah seni !
GARSON *(kibarca)*
Sayın Jonathan , şu bizim mutfak hesabını da çıkarabilir
miyiz aradan ? (JONATHAN *memnum, ccbitıden bîr sürü para, çıkarır .)*
Kocanız çok cömert, Bayan Jonathan .
ÇOO
Sen de şu bizim maymunluğu düş bakalım .
(atılır, GARSON-'un *elindeki paraların bir kısmını kapar.)*
Bn. JONATHAN
Ay, çok ömürsünüz Bay Wong, tepeyi kazıtınca bizim katolik papazlarına dönmüşsünüz . *(G-ARSON'a)* şöyle çepeçevre açacaksınız değil mi ?
GARSON Evet, madam .
Bn. JONATHAN
Şimdi Seylan nerde , Jimmy ? Yani Bay Wongun kafasının
üstünde ? Bak yusyuvarlak , yarım dünya gibi .
('JONATHAN, *rujunu tazelemekte olan karısının rujunu alarak* WONG'un *çıplak kafasına çizer.)*
JONATHAN
izninizle Bay Wong , karım coğrafyadan hiç anlamaz , Uzaklık duygusu diye birşey yok . Jamaika'yı Seylan'da
bir ada sanıyor. Seylan'da bir Jamaikalıya rasladık da ondan karıştırıyor. Bak sevgilim, şurası

Hong Kong . Yani biz şimdi buradayız .
Bn. JONATHAN Ne güzel ama Hong Kong'da olmak !
JONATHAN
Koca Çin işte , Güney Çin Denizi, Hint Okyanusu , buradan geçeceğiz büyük gemimizle , Seylan surda , sevgilim , sen hep karıştırıyorsun . Ülkeler , ülkeler sevgilim , gezip görmekle tükenmiyecek . Bak , bizim geldiğimiz kıyılar . Ne var , ne oldu ?
Bn. JONATHAN
(fenalık geçirir gibi)
Birden Bay Wong'un kafasını... kanamış gibi gördüm .
JONATHAN
(ruju geri verir)
Korkma yavrucuğum, geçer
GARSON
E tabii, Bay Wong boşuna mı postaya attı o çeki. Biraz kamyacak tabii. Şöyle açılıverecek . Beyin lop lop ortaya çıkacak , hafif buğulu . Ilık kan şakaklarından aşağı şıpır şıpır akacak Bayan Jonathan , merak etmeyiniz .
(Kadın fikırdıyarak kocasmın kulağına, birşeyler fısıldar.)
JONATHAN
Kulağım gıdıklanıyor. Tabii yavrucuğum , artık bizim . Yine de, yaşayan bir insan gibi davranmalıyız ona. inancımız da törelerimiz de bunu böyle gerektirir. izninizle , Bay Wong, eşim kafanıza dokunmak istiyor . *(Bn.* JONATHAN *parmaklarım* WONG'un *çıplak kellesime*
dokundurur. Tepeden başlayarak açılan daireler çizer.)
Bn. JONATHAN
Kafasının derisi seğiriyor, olacak şey değil. Bir canlıya dokunmak ne güzel bizim canlı olduğumuzu kanıtlıyor az çok . Evrenin büyük gizemi —
LÜLÜ *(kesik bir çığlıla)*
Gelsin artık Sarı Nehir, o tek umudumuz .
Bn. JONATHAN Bize mi söyledi ?
JONATHAN Herşey uygarca olmalı.
GARSON Onu bağışlayın , Sayın Jonathan .
ÇOO
(yatıştırıcı)
Matmazel Lülü !
LÜLÜ Unutma sakın türküyü.
Bn. JONATHAN Siz de bana dokunabilirsiniz , Bay Wong .
Çekinmeyiniz lütfen. \
(WONG. *gözlerini bir noktaya dikmiş susar.)*
Bay Wong hazırmış , Jimnıy .
(GARSON WONG'a *içki getirir .)*
GARSON Hadi Wong , parlat beynini.
(WONG, *içki çanağımı alır, yan içer yansım yere döker* lokantanın içinde dönmeğe başlar.)
JONATHAN
Ne oldu birden bu adama ?
GARSON
Heyecanlanmayın , sakin olun rica ederim .
JONATHAN Bize mi içerledi ? Belki çekten ötürü ?
(WONG *ortada dolanırken yumruğuyla gonga vurur.)*
Bn. JONATHAN
(elinde olmadan}

Ah, benim şiirim !
ÇOO
Yok bunun çekle ilgisi yok , Hong Konkla da yok,
gonkla da yok. Şimdi yalnız Wong var .
Bn. JONATHAN
İyi ama biz onu zorlamadık ki —
JONATHAN Kendi önerdi —
LÜLÜ Yanaklarım ne incelmiş , yüzümden öteyi görüyor musun?
Bn. JONATHAN
Bay Wong'uıı hem o çeki koparması hem de el sürülmemiş bir beyinle bu lokantadan çıkıp gitmesi biraz tuhaf
olmaz mı ? ÇOO Tuhaf olur.
Bn. JONATHAN
Bay Wongunki büyük bir özveri, Jimmy. Bunu herkese
söyliyeceğim . ÇOO Doğru , Bayan Jonathan , ama yanılıyorsunuz .
Bn. JONATHAN
Ne demek özveri değil mi bu ? Bayan Wong çocukları için satmadı mı beynini ?
Tabii Bayan Jonathan , onlar için , ama yine de
yanılıyorsunuz . Sırf çoluğu çocuğu için yedirmiyor size beynini Wong .
Bn. JONATHAN
Başka bir nedeni varsa, ozaman pek acıyamayız. Jimmy , Bay Wong beynini sırf ailesi için satmamış beynini ?
ÇOO
Üzülmeyin , yine acıyabilirsiniz Wonga, hem daha çok
acıyabilirsiniz , Beynini hem çoluğu çocuğu için yediriyor size , hem de —
GARSON
Hanımın kafasını karıştırma şimdi. Bay Wongdan memnun kalacaksınız , madam . ÇOO'ya bakmayın siz . Bay Wong darda kalmasaydı beynini satar mıydı hiç? Kocanızın verdiği çek çocuklarını kimbilir kaç gün sefaletten kurtaracak , bunu düşünün içiniz rahat etsin . Bay Wong da o beyinle bundan iyisini yapamazdı . Öyle bir pazarlık ki, hem siz karlısınız hem o karlı ,
WONG
(JONATHAN'm *üstüne, yürür .)*
Bay Jonathan , şu süngere bakınız —
ÇOO Dinleyin görün kimmiş Wong .
WONG
Gözlerinizi açın diyorum , Mister Jonathan bakın, kara çanağın içinde sıkıyorum süngeri nasıl fışkırıyor renk renk yağlı sular, koyveriyorum bakın nasıl yutuyor onları yeniden kaç ağzın çiğneyip tükürdüğü salyalı artıkları ne iğrenç bir iştihayla emiyor sömürüyor, püskürtüyor
yeniden Soğuk şakaklarımın arasında sıkıyorum onu
anlamsız görüntüler akıyor, vıcık vıcık karışıyor birbirine, kara çanağın içinde . Kişiliksiz bir çağın ortak beyni bu. Yeter, yeter!
(Süngeri bırakır. Bir süre sessizlik, Sonra bambaşka bir sesle, usuldan gittikçe yükselerek ,)
Ejder... siz hiç ejder gördünüz mü Bay Jonathan ?
Ejderin büyük öyküsüdür Çin'de Zaman.
Atalarım görmüşler ejderleri, ürkmüşler onlardan
çünkü ürkünçtür ejderin görkemi
dizginlemişler coşkuyla, egemen olmuşlar ejderlerine
uygarlığın doruklarında. Uyanmışlar Büyük Zaman'a
Ya da en sıradan , göz altında tutmak için

çanak çanak boyalara batırıp hünerli parmaklarım
boyamışlar ejderlerini, günlerini kurtarmışlar .
Ejderin büyük öyküsüdür Cinde Zaman .
Bense geç kaldım
kafamda iç devinimleriyle açılan ejderi
görmezliğe geldim. Nasıl sessizce oldu bu iş .
Sessizce mi ? O sancılar, baş dönmeleri,
koridorlarda türküsüz dansedişlerim ?
Piçler gibi, kendinden döllenen soylu piçler gibi
bu edinilmiş rahimde, sinsi, nefret dolu
deri ürperişli uzayda kendi zamanı oldu.
Zorunlu yargıyı verdi titremeden :
türlü tadlar, alışkanlıklar demek olan gövdemi
yadsıdı, bir bir kopardı sevinç damarlarını
özünün kıskanç istemini yarattı,
yalnız kendini yaşıyor, beynim düşler fışkırtan
bir ejder kesildi, Bay Jonathan.
Bastığım yer çökünce bir gün dumansı,
vaktin geldiğini anladım . Vakit ? Geç kalmışım .
Bir ejderi azat etmek kalır. Kahkahalarla ejder yalnız kendinin dolduracağı bir sonsuzluk üstüne yürümek ister. *(dalgın)*
Bu lokantanın önünden geçerken kapıdan usulca
bakardım
gülüşmeler arasında beyinleri yenen maymunlar masanın altından bakardı. Ben de şimdi öyle , haydi, vurup o kan çevreyi açın tepemde. Birden belki ağan ejder içinden uyanırım o tek bilgeliğe .
Bn. JONATHAN Bay Wong beynini ailesine yardım etmek için satmıyor.
WONG
Derin çukur gözlerle bekleşir çocuklarım evde aç .
GARSON
(inandırıcı)
İşittiniz işte, Bay Wong'un çoluğu çocuğu aç evde. Ondan yediriyor size beynini. içiniz rahat olsun .
ÇOO
Hem öyle hem böyle canım .
Bn. JONATHAN
Öyleyse Bay Wong'u bekletmeyelim . Daha kaç müze gezeceğiz .
WONG
Beni de çağırsanız ya, Mister Jonathan cömert sofranıza eğilip kibarca üstten
beynimin çığlık çığlığa bir parçasını ben de dişlesem . Yoo, sözlerime alınmayın rica ederim, siz yine beynimi başdöndürücü halayınıza çeşni katsın diye satın alan bir kralsınız . Herşey mutluluğunuz için Mister Jonathan.
JONATHAN *(kadehini dikip ayağa fırlar)*
Petrol de fışkırır, Bay Wong, hem daha iyi fışkırır —
ÇOO Hayda, kafayı parlatan ortaya fırlıyor !
JONATHAN Sizin kaç çocuğunuz var, Bay Wong, en küçüğü kaç
yaşında ?
En büyüğü, ortancası ? Benim bir ordu çocuğum var çölde güneşin altında, denizlerde dev tankerlerde renk renk derili koca bir ordum var ben onların gerçek babasıyım, bana taparlar Tanrı gibi. Onlar, benim dağıttığım nimetle karınları

doyanlar
altın ve parlak nutuklarla tuttuğum ordu yalnız benim büyük düşümü gerçeklemek için var. Ben gündüz gece onların büyük kumarını oynanın . Esin mi dediniz, Bay Wong ? Yalnız şiirde olmaz ya ? Petrol kara bir ejder gibi deprenir derinde
(Pabuçlarını ayaklarından fırlatır .) Benim tabanlarımı gördünüz mü , Bay Wong yaman bir hayvandan gelir tabanlarım, sımsıkı yerde... toprağı derinleye derinleye giderim. Çıplak tabanlarım belli belirsiz bir sızı, ürperme gibi bir titreşim kapar yer katlarından dururum, dua ederim artık kaç kulaç aşağılardayım beni uykusuz bırakan gömüde ben petrol avcısı Jimmy Jonathan gerçek ejderlerle boğuşan yirminci yüzyıl şövalyesi ben avuçlarım toprağın kafamda zonklıyan yerini
noktayı kestirip, mühendislerime şurayı burgulayım derim, ışık vurur yüzlerine artık pergeller büzülür, cetveller bir yana itilir , soyunur işçiler, vinçler gürülder, hortumlar su basar ter oluk oluk akmağa baslar, küfürler, yüreklendirici
türküler
birbirine karışır, dinamitler taşınır sonra kayaların altına, elmas, karborandum uçlu delgiçler burkula burkula gömülür toprağa, yürekleri zorlanır
işçilerimin
çelikler gergin, kopar tanrılık bir harpın telleri gibi siz hangi titreşimleri bilirsiniz, Bay Wong, hangi
titreşimleri ?
gümüş gonglar, titrek Çin fenerleri mi ? Siz hep baygın tütsülerde kaldınız, ne bilirsiniz petrol soluyan toprağı ?
Bir sömürgede, bir dost geri kalmış ülkede mi olur petrol bulunmuştur
o gece bütün kampta şehvetli düşler görülür isler delgiçler, benim renk renk derili çocuklarım dişi erkek, çatıları altında inlerken benim çelik kulelerim çeklerimle güvende mutluyumdur, biraz da onların hesabına. Sonra uzun geziler gerek bana dinlenmek için viskim dudaklarımı buruşturur mercan adalarında, palmiyeler altında. Sizin kaç çocuğunuz var, aç ? Açlık nedir, Bay Wong ? Gözlerden ışık çekilmiş duvarlar boyunca yıkılmak nedir ? Gezmek insanın kültürünü arttırıyor, Bay Wong sevgili eşimle balayındayız şimdi uzakta bir Hong Kong varsa gelip görmeli gelip görmeli cıvıl cıvıl şark pazarlarını, gecekonduları,
yaldızlı tapınakları, Buda yontularım insan yeni töreler adetler öğreniyor karı koca Jonathanlar Hong Kong'da şimdi bir maymun beyni varsa yenecek, yemeli. *(Pabuçları giyer kendine çeki düzen* verir. *)*
Bn. JONATHAN
(kocasını öper)
Jimmy, sevgilim.
GARSON *(etkilenmiş* Beynini böyle saygı değer bir müşteriye yedireceğin için
kıvanç duymalısın, Wong.
(WONG *süngeri yerden alır,* JONATHAN'a *uzatır.)*
WONG
Bay Jonathan, beynimi — afiyet olsun — yedikten sonra
bu süngeri denizlerin en derin bir yerine atıverin.
Yalvarırım, Bay Jonathan, bu dileğimi yerine getirin.
Denizlerin mor uçurumlarına sessizce insin
Tanrının kulu Wong da öyle uçurumları özler
o sümbül rengi uçurumları özler, onun için bu zavallı
süngeri tanrılık geminizin dümen suyuna atıverin.
Yağlı masaların işkencesinden kurtarın onu.
Ak köpüklere değince birden ne ürperecek,
sevinç çığlıkları atacak.

Müşterilerin iştahından arta kalan
ağır kokulu yağlar, salya tükürük değil o köpükler
bu ağır basınç azalacak, hücreler lifler
pırıl pırıl yıkanacak, oooh rahatlıyacağım o zaman.
Sonra yavaş yavaş inmeye başlıyacak
gittikçe arınıp temizlenerek. Onu denizin
en derin bir yerine atıverin, Bay Jonathan
Tanrı da sizden razı gelir.
Bütün mor katlarını içinde tutmalı bu sünger denizin
bütün eflatun katlarını, güneşin dindiği kara diplere değin
bütün Çin ve Hint denizleri içinden geçmeli
bin bin yıl mı sürer, olsun vakit var.
Özlediğim adaların kıyılarında deniz hemen derinleşir
ya da înci Kıyıları açıklarında, menekşe olunca uçurum
atıverin bu zavallı süngeri.
JONATHAN
Dileğiniz yerine gelecek, Bay Wong. Şunu bir naylon torbaya koyun.
(GARSON koşar)
Özleminizi pek anlamadımsa da
sözleriniz nedense beni duygulandırdı.
(Sessizlik. Sıkılmış)
Şimdi ne yapıyoruz?
GARSON
Hazır mısınız. Bay Wong ? Masanın altına geçin lütfen. (WONG, *çevresine bakınır. Birden korkuya kapılıp kaçmak ister.* ÇOO *ayaklarına atlayıp onu yere yıkar ,)*
Bn. JONATHAN Ayy, kaçıyor maymun
ÇOO Kaçamaz bir yere.
WONG Bırakın beni.
ÇOO İpe gel, Wong. Ayıp ayıp, sonra ne derler.
GARSON
Kendine gel, Wong. Biraz gayret ama, zorluk çıkarma *(Tıkaçla* WONG'un *ağzını tıkar,* ÇOO *ile sürükleyip masanın altına bağlarlar.)* Matmazel Lülü, siz biraz bakmayın isterseniz.
ÇOO
Haah şöyle !
JONATHAN
Bay Wong kaçmak mı istedi ?
ÇOO Yok yok mister, kaçmaz o, bilirim ben kırk yıllık Wong'u
GARSON ÇOO, sen Matmazel Lülü'ye bak, bir de onunla
uğraşmıyalım
JONATHAN
Kıskıvrak bağladılar işte, sevgilim, artık kaçamaz.
ÇOO
O sizindir artık...
(JONATHANLAR *dönüp bakarlar}*
Matmazel Lülü.
Bn. JONATHAN
Biraz korktu ama Bay Wong, değil mi ÇOO ?
ÇOO O kadar olur artık.
Bn. JONATHAN
Ay, ama ne tuhaf oldu ! Çıplak kellesi masanın üstünde, gerisi masanın altında. Gözleri

masanın altında, Jimmy! Bay Wong gözleriniz masanın altında, değil mi ? *(eğilip bakar)*
Evet, masanın altında. Bize dargın mı ?
ÇOO
Niye dargın olacakmış ? Bacaklarınızı seyrediyor
masanın altından
JONATHAN
Bay Wong'un hakkım fazlasıyla ödedik, sevgilim.
ÇOO
(kahkaha, atarak)
Hey Wong, hurdan bakınca tıpkı çocuk doğuyor gibisin Nasıl Bayan Jonathan, Wong doğuyor gibi değil mi ? Ama delik dar, doğum güç olacak. Wong'un yazgısıdır kafasını dar geçitlerde bulmak. Anasının karnından çıkarken de ebeye seslenmiş : «Heey, çok dar geçemiyorum!» diye seslenmiş, «Çok dar geçemiyorum!» hah, hah, ha Wong zorluğu sever, Bayan Jonathan. Hey Wong, delik yine dar, ama geçmelisin bu yeni bir doğuş olacak belki senin için.
Bn. JONATHAN Ne deli şu ÇOO ! Öyle heyecanlıyım ki Jimmy!'
JONATHAN Herşey mutluluğumuz için, sevgilim.
Bn. JONATHAN
Niye susuyor ? Ay, sahi ağzı tıkaçlı da ondan . Çırpınması durdu . Yaşıyor ama değil mi ?
GARSON Tabii madam , bütün özelliği burda .
Bn. JONATHAN Peki, şey olunca da böyle susup duracak mı ?
GARSON Duyacaksınız masayı nasıl sarstığım ...ve boğuk bir
çığlık belki. Bn. JONATHAN Acıdım birden , Jimmy .
JONATHAN Herşey mutluluğumuz için, sevgilim .
GARSON
E, kocanız da o çeki Wong'un kara gözleri için vermedi ya. Bn. JONATHAN
Matmazel Lülü çok üzgün ama ?
GARSON Onu hala Bay Wong olarak görüyor da ondan .
JONATHAN Matmazel Lülü'ye bir yardımda bulunabilir miyiz ?
GARSON
İkisi de her türlü yardımın ötesinde artık . Acımayı uykusuz gecelere bıraktık . Burası saygın bir aşevidir .
Buyurun, bayanlar baylar .
Hepsi masanın *çevresinde toplanırlar. Lülü de gelir*
LÜLÜ
Son Nehir kıyısında , sevgilim , bekle beni . Sen en yakın köprünün altında dur o zaman güneş kimbilir nerde olur .
Yanaklarım ne incelmiş
yüzümden öteyi görüyor musun ?
Şansi dağlarından aşırı
ulu bir çağrıdır Hoang Ho, Sarı Nehir
korkanın bu türkü dudaklarımı bitirir .
Gelsin artık Sarı Nehir, o tek umudumuz. Sen en yakın kayanın dibinde dur
o zaman güneş kimbilir nerde olur ?
Unutma sakın türküyü , değiştirme hiç yoksa nerden nerden buluruz birbirimizi, ansımak yeniden başlamak kadar güç .
Tepeye set set pirinç ekmişler
saz benizli kadınlar
ayakları bileklerine değin suya gömülü
ayıklayıp dururlar , bu güçlü bu cılız
ayıklayıp dururlar bu çürük bu kara

bir yandan mırıldanırlar türküyü
kulak ver ben aralarında olacağım
parmağımda bu altın yüzük doğrulacağım balçıktan
gülümseyeceğim elimi tutuncaya dek .
Sarı Nehir kıyısında , sevgilim , bekle beni .
Sen en yakın kavşakta dur
o zaman güneş
kimbilir nerde olur ?
Pirinç saplarında şıpırtılar
yüzler açılır alt çevrelerden
en seçik senin yüzün .
Sarı Nehir kıyısında, sevgilim , bekle beni ,
Sen en yakın bahçenin içinde dur
o zaman güneş
kimbilir nerde olur ?
Öyle değişmiş olacağız ki
ben nergisler gibi
duru sular içinde
sanki hiç geçmemiş gibi
bulanık bir zaman parçası.
Unutma sakın türküyü , değiştirme hiç
yoksa nerden nerden.. ?
tanımak başlamak kadar güç .
Yalnız orda
senin durduğun yerde
evrenin odağında
içice uzaklıklar yakınla .
Artık Sarı Nehre kavuşmalıyız
ve onun getirdiği Büyük Zaman'a .
Bir yol varsa Eski Yurd'a elbet ineceğiz .
Sarı Nehir kıyısında, sevgilim, bekle beni.
Sen bütün çevrenlerde dur
o zaman güneş
kimbilir nerde olur ?
Unutma sakın türküyü , değiştirme hiç ansımak yeniden başlamak kadar güç.
Bn. JONATHAN *(mırıldanır) (*
Unutma sakın türküyü ...
JONATHAN Eşsizsiniz, Matmazel Lülü !
GARSON
Matmazel Lülü solmaz bir çiçektir. Haydi bayanlar baylar, yerlerimizi alalım .
Bn. JONATHAN Bizi çok duygulandırdınız , Matmazel Lülü .
GARSON
Kapılar pencereler, ÇOO, dışardan gören işiten olmasın . Öbür ışıkları söndür, yalnız şu tepedeki kalsın.
(ÇOO denileni yapar, tepeden tek ışık masayı aydınlatır Müziği açar, gittikçe yükselen gürültülü , doğu - batı karmaşığı bir mü£ik : 'Ye, Yeee ! ')
Bn. JONATHAN Korkuyorum, Jimmy.
JONATHAN
Korkacak ne var, sevgilim ?
Bn. JONATHAN Sesler sanki ejderden geliyor.

ÇOO
(paravanadaki ejdcr tasvirini oynatır... Ejderden geliyor, ne sandınız ?
Bn. JONATHAN Ejder kınıyor sanki bu yaptığımızı.
JONATHAN Kaygılanma sevgilim, ÇOO'nun yeni bir şakası.
GARSON
Bayan Jonathan'ı korkutma , ÇOO ! Herşey mutluluğunuz için , buyurun Bayan Jonathan , buyurun Bay Jonathan . Kapak açılır açılmaz ... Fazla eğilmeyin Bayan Jonathan , üstünüze sıçrar , giysiniz
lekelenir .
(GARSON *satırı kaldırır. Gürültülü müzik doruk noktasına varır. Tepedeki ışık bir anda kırmızıya dönüşür. Bütün kişilerin kesik, şaşkınlık korku çığlıkları.)*
ÇOO Hakkını helal et Wong, güle güle kardeşim .
- LÜLÜ Sarı Nehir kıyısında , sevgilim ,
(Kararır. PERDE.)